EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.20.
COM(2020) 511 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Horvátország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Horvátország 2020. évi konvergenciaprogramját

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Horvátország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Horvátország 2020. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2019. december 17-én elfogadta az éves fenntartható növekedési stratégiát, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2020. évi európai szemeszterét. Kellő figyelmet fordított az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérére. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2019. december 17-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Horvátországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(2) A Horvátországra vonatkozó 2020. évi országjelentést[3] 2020. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019. július 9-én elfogadott országspecifikus ajánlások[4] és az előző években Horvátországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.
[3] SWD(2020) 510 final.
[4] HL C 301., 2019.9.5., 117. o.

nemzeti szintre lebontott célkitűzéseinek megvalósítása terén Horvátország által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is, amelynek eredményeit szintén 2020. február 26-án tették közzé. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Horvátországban a köz-, a magán- és a külső adósság magas szintjéhez kapcsolódó makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn, alacsony potenciális növekedés mellett.

(3) Az Egészségügyi Világszervezet 2020. március 11-én hivatalosan világjárványnak nyilvánította a Covid19-járványt. A világjárvány súlyos népegészségügyi szükséghelyzetet jelent a polgárok, a társadalom és a gazdaságok számára. Rendkívüli nyomást gyakorol a nemzeti egészségügyi rendszerekre, zavarokat okoz a globális ellátási láncokban, volatilitáshoz vezet a pénzügyi piacokon, sokkokat idéz elő a fogyasztói keresletben, és számos ágazatra kedvezőtlenül hat. Veszélyezteti az emberek munkahelyét, jövedelmét és a vállalkozások tevékenységét. A világjárvány komoly gazdasági sokkot okozott, amelynek már most is súlyos hatása van az Európai Unióban. A Bizottság 2020. március 13-án elfogadott közleményében[5] a válság nyomán hozott koordinált gazdasági válaszintézkedéseket sürgetett, nemzeti és uniós szinten minden szereplő bevonásával.

(4) Több tagállam szükségállapotot hirdetett ki, vagy vészhelyzeti intézkedéseket vezetett be. Minden vészhelyzeti intézkedésnek szigorúan arányosnak, szükségesnek és időben korlátozottnak kell lennie, valamint összhangban kell lennie az európai és nemzetközi normákkal. Ezeknek az intézkedéseknek demokratikus felügyelet és független bírósági felülvizsgálat alá kell tartozniuk.

(5) 2020. március 20-án a Bizottság közleményt fogadott el a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválásáról[6]. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében, 6. cikkének (3) bekezdésében, 9. cikkének (1) bekezdésében és 10. cikkének (3) bekezdésében, valamint az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében és 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerinti rendelkezés elősegíti a költségvetési politikák összehangolását súlyos gazdasági visszaesés idején. Közleményében a Bizottság megosztotta a Tanáccsal azt a véleményét, miszerint a Covid19-járvány következtében várható súlyos gazdasági visszaesés miatt a jelenlegi feltételek lehetővé teszik a rendelkezés alkalmazását. A tagállamok pénzügyminiszterei 2020. március 23-án egyetértettek a Bizottság értékelésével. Az általános mentesítési rendelkezés aktiválása lehetővé teszi a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való átmeneti eltérést, ha ez középtávon nem veszélyezteti a költségvetés fenntarthatóságát. A korrekciós ág tekintetében a Tanács a Bizottság ajánlására úgy is határozhat, hogy módosított költségvetési pályát fogad el. Azáltalános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait. Lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltérjenek az általában alkalmazandó költségvetési követelményektől, a Bizottság és a Tanács számára pedig biztosítja annak lehetőségét, hogy a Paktum keretében meghozzák a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket.

(6) Folyamatos fellépésre van szükség a vírus terjedésének korlátozása és ellenőrzés alatt tartása, a nemzeti egészségügyi rendszerek ellenálló képességének megerősítése, a társadalmi-gazdasági következményeknek a vállalkozásokra és háztartásokra irányuló támogató intézkedések révén történő csökkentése, valamint a gazdasági tevékenység újraindulása fényében a munkahelyeken megfelelő egészségügyi és biztonsági

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

feltételek biztosítása érdekében. Az Uniónak teljes mértékben ki kell használnia a rendelkezésére álló eszközöket, hogy támogassa a tagállamok e területeken tett erőfeszítéseit. Ezzel párhuzamosan a tagállamoknak és az Uniónak együtt kell működniük azon intézkedések kidolgozásában – többek között a zöld átállás és a digitális átalakulás integrálásával, valamint a válság tanulságainak levonásával –, amelyek társadalmunk és gazdaságaink rendes működéséhez és a fenntartható növekedéshez való visszatéréshez szükségesek.

(7) A Covid19-válság rávilágított arra, hogy az egységes piac lehetővé teszi a rendkívüli helyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást. Mindazonáltal a helyreállítási szakaszba való gyors és zökkenőmentes átmenet, továbbá az áruk, szolgáltatások és a munkavállalók szabad mozgásának biztosítása érdekében az egységes piac rendes működését akadályozó rendkívüli intézkedéseket azonnal meg kell szüntetni, amint azok már nem nélkülözhetetlenek. A jelenlegi válság rámutatott arra, hogy válsághelyzet-felkészültségi terveket kell kidolgozni az egészségügyi ágazatban, amelyeknek magukban kell foglalniuk különösen a beszerzési stratégiák javítását, az ellátási láncok diverzifikálását és az alapvető eszközök stratégiai tartalékainak kialakítását. Ezek kulcsfontosságú elemek az átfogóbb válsághelyzet-felkészültségi tervek kidolgozása szempontjából.

(8) Az uniós jogalkotó már módosította a vonatkozó jogi kereteket[7], hogy lehetővé váljon a Covid19-világjárvány rendkívüli hatásainak kezelése érdekében az európai strukturális és beruházási alapokból származó fel nem használt források tagállamok általi mobilizálása. Ezek a módosítások további rugalmasságot, valamint egyszerűsített és észszerűsített eljárásokat biztosítanak. A cash flow-nyomás enyhítése érdekében a tagállamok a 2020–2021-es pénzügyi évben igénybe vehetik az uniós költségvetés 100 %-os társfinanszírozási rátáját is. Horvátországot arra ösztönözzük, hogy teljes mértékben használja ki az említett lehetőségeket a kihívások által leginkább érintett egyének és ágazatok támogatása érdekében.

(9) A világjárvány társadalmi-gazdasági következményei az eltérő szakosodási minták miatt valószínűleg jelentősek, és egyenlőtlenül érintik a horvát régiókat. Különösen a part menti régiókat és a szigeteket fogja érinteni, amelyek nagymértékben támaszkodnak az idegenforgalomra. Ezért a jelenlegi helyzet célzott szakpolitikai válaszintézkedéseket tesz szükségessé.

(10) Horvátország 2020. április 30-án benyújtotta 2020. évi nemzeti reformprogramját és 2020. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(11) Horvátország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik.

(12) A 2020. évi konvergenciaprogram szerint a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási egyenleg a GDP 0,4 %-ának megfelelő 2019. évi többletről 2020-ra a

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/460 rendelete (2020. március 30.) az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU és az 508/2014/EU rendeletnek a COVID-19 járványra adott válaszként a tagállamok egészségügyi rendszereibe és gazdaságuk más ágazataiba történő beruházások mozgósítását célzó különös intézkedések tekintetében történő módosításáról (A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés) (HL L 99., 2020.3.31., 5. o.), valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/558 rendelete (2020. április 23.) az 1301/2013/EU és az 1303/2013/EU rendeletnek az európai strukturális és beruházási alapok COVID-19-járványra adott válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 130., 2020.4.24., 1. o.).

GDP 6,8 %-ának megfelelő hiányra romlik, majd 2021-re a GDP 2,4 %-ának megfelelő hiányra javul. Miután 2019-ben a GDP 73,2 %-ára csökkent, a GDP-arányos államadósság a 2020. évi konvergenciaprogram szerint 2020-ban várhatóan 86,7 %-ra növekszik. A makrogazdasági és költségvetési kilátásokat a Covid19-világjárvánnyal összefüggő nagy fokú bizonytalanság övezi.

(13) A Covid19-világjárványra válaszul és az összehangolt uniós megközelítés részeként Horvátország költségvetési intézkedéseket fogadott el az egészségügyi rendszer kapacitásának növelése, a járvány megfékezése és a különösen súlyosan érintett egyének és vállalkozások megsegítése érdekében. A 2020. évi konvergenciaprogram szerint a szóban forgó költségvetési intézkedések a GDP 2,8 %-át teszik ki. A két fő intézkedés a vállalkozásoknak a munkavállalók megtartásáért fizetett támogatás és a legsúlyosabban érintett vállalkozásoknak nyújtott adómentesség. Emellett Horvátország olyan, a 2020. évi konvergenciaprogramban a GDP 1,3 %-át kitevőre becsült intézkedéseket fogadott el, amelyeknek nincs közvetlen hatásuk a költségvetésre, viszont hozzájárulnak a vállalkozások likviditásának támogatásához. A szóban forgó intézkedések magukban foglalják a személyi jövedelemadóra és a társasági adóra, valamint a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó adóhalasztásokat. Összességében a Horvátország által megtett intézkedések összhangban vannak a Covid19-járvány nyomán hozott koordinált gazdasági válaszintézkedésekről szóló bizottsági közleményben foglalt iránymutatással. A szóban forgó intézkedések teljes körű végrehajtása, majd ezt követően – amennyiben a gazdasági feltételek lehetővé teszik – olyan költségvetési politika követése, amelynek középpontjában a prudens középtávú költségvetési pozíció megvalósítása áll, hozzá fog járulni a költségvetés középtávú fenntarthatóságának megőrzéséhez.

(14) A Bizottság változatlan szakpolitikát feltételező, 2020. tavaszi előrejelzése alapján Horvátország államháztartási egyenlege 2020-ban a GDP –7,1 %-át, 2021-ben pedig –2,2 %-át teszi ki. Az államadósság-ráta az előrejelzés szerint 2020-ban eléri a GDP 88,6 %-át, majd 2021-ben 83,4 %-ra mérséklődik.

(15) A Bizottság 2020. május 20-án a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki, mivel Horvátország a hiányra vonatkozóan a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbérték túllépését tervezi 2020-ban. Összességében az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződésben és az 1467/1997/EK rendeletben meghatározott hiánykritérium nem teljesül.

(16) A világjárványra válaszul Horvátország gyorsan messzemenő intézkedéseket hozott állampolgárai védelme és a vírus terjedésének megfékezése érdekében. A világjárvány (és az annak megfékezésére irányuló intézkedések) súlyos zavarokat okozott az üzleti tevékenységben, negatív hatást eredményezve a munkaerőpiacon. A Bizottság előrejelzése szerint a reál-GDP a becslések szerint 2020-ban 9,1 %-kal csökken, majd 2021-ben 7,5 %-kal javul, míg a munkanélküliségi ráta 2020-ban 10,2 %-ra emelkedik, 2021-ben pedig 7,4 %-ra javul. A horvát gazdaság igen jelentős részét kitevő idegenforgalmi ágazatot súlyosan fogja érinteni. Horvátországnak ugyanakkor kezelnie kellett a 2020. március 22-én Zágrábban bekövetkezett erős földrengés hatásait is. A gazdaságra gyakorolt negatív hatás enyhítése érdekében Horvátország ambiciózus intézkedéscsomagot hajtott végre, amely többek között bértámogatási intézkedéseket, az adók és társadalombiztosítási járulékok halasztását vagy megfizetésük alóli mentességet, a kkv-k támogatását, az exportbiztosításra vonatkozó kiegészítő garanciákat és a hitelek törlesztőrészleteire vonatkozó moratóriumokat, valamint az idegenforgalomra és más, erősen érintett ágazatokra vonatkozó egyedi intézkedéseket tartalmazott.

(17) A Covid19-járvány próbára teszi a horvát egészségügyi rendszer ellenálló képességét. Bár Horvátországban általában jó az egészségügyi ellátás igénybevételének lehetősége, a földrajzi távolság miatt kielégítetlen egészségügyi szükségletek száma a legmagasabbak között vannak az Unióban. Az egészségügyi dolgozók és létesítmények kiegyenlítettebb földrajzi eloszlása megkönnyítené az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének lehetőségét. A horvátországi egészségügyi létesítményekkel kapcsolatos felelősségi köröknek a központi kormányzat és a megyei hatóságok közötti megosztása javításra szorul. A központi kormányzatnak fedeznie kell a megyék tulajdonában lévő kórházak adósságait, de korlátozott eszközökkel rendelkezik azok irányításának befolyásolására. A központi kormányzat és a megyék közötti szorosabb együttműködés elengedhetetlen a kritikus fontosságú gyógyászati termékekkel való ellátás biztosításához, valamint ahhoz, hogy lépéseket lehessen tenni a Covid19 terjedésének korlátozása érdekében. Az e-egészségügyi eszközök használata lehetővé teszi az egészségügyi dolgozók és a betegek közötti közvetlen érintkezések csökkentését, valamint a fertőzések kockázatának mérséklését. Az elektronikus vény használata széles körben elterjedt, de a beutalóknak és az egészségügyi nyilvántartásoknak csak csekély része digitális.

(18) A gazdasági tevékenység lelassulása miatt a munkáltatók nehezen tudják kifizetni a béreket, ami várhatóan a munkanélküliség és a szegénység szintjének növekedéséhez vezet, még markánsabb területi egyenlőtlenségekkel. Az aktív munkaerőpiaci intézkedésekben való részvétel hagyományosan nagyon alacsony, de a jelenlegi körülmények között az ilyen programok egyre nagyobb hangsúlyt kapnak. A munkáltatók támogatása és az elbocsátások számának minimalizálása érdekében meg kell erősíteni az ilyen intézkedéseket, valamint más, határidőhöz kötött támogatási programokat, különösen a csökkentett munkaidős foglalkoztatási programokat. Ezek az intézkedések rövid távon megőrzik a munkahelyeket, de középtávon is lehetőség van a munkaerőpiaci igények előrejelzésének javítására a helyreállítási szakaszban. A horvát állami foglalkoztatási szolgálatnak fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy támogassa a munkaerőt a megfelelő (pl. digitális) készségek fejlesztésében, ki kell dolgoznia az inaktív népesség megszólítását célzó stratégiákat, és küzdenie kell a be nem jelentett munkavégzés ellen. A munkanélküli ellátás nem nyújt biztonsági hálót az elbocsátott munkavállalók számára, mivel mind a hatóköre, mind a megfelelősége alacsony szintű. A nagyarányú szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel, a területi egyenlőtlenségekkel, valamint az életkorhoz, nemhez és fogyatékossághoz kapcsolódó kockázati tényezőkkel összefüggésben a foglalkoztatást helyettesítő támogatás szegénységcsökkentési kapacitása szintén gyengének értékelhető.

(19) Az internetes hálózati összekapcsoltság megbízhatósága aggodalomra ad okot. Horvátországban a háztartások nem rendelkeznek széles körben nagy sebességű otthoni internet-hozzáféréssel. A háztartások mintegy 70 %-ában van vezetékes széles sávú hálózat, és csak 6 %-uk rendelkezik legalább 100 Mbps sebességű széles sávú hálózattal. Ez különösen a vidéki térségekben akadályozhatja a távmunkát és a távoktatást, különösen a veszélyeztetett csoportok, például a hátrányos helyzetű családokból származó vagy fogyatékossággal élő diákok körében. Fennáll annak a veszélye, hogy ezek a csoportok kimaradnak a digitalizáltabb társadalom felé való hirtelen elmozdulásból. A szociális partnerekkel szoros együttműködésben meg kell erősíteni a digitális technológiát alkalmazó alternatív munkafeltételeket, mivel a távmunkában dolgozó munkavállalók aránya (6–7 %) az uniós átlag felét teszi ki.

(20) Néhány gazdasági ágazatban folyamatos munkaerőhiány tapasztalható, aminek főként a készséghiány az oka. A megfelelő – köztük a digitális – készségek elsajátításának előmozdítása az alapfokú oktatás és képzés során, majd később át- és továbbképzés révén növelheti a termelékenységet és megszüntetheti a készséghiányt. Minden szinten javítani kell az oktatási és képzési rendszer minőségét és inkluzivitását, és folytatni kell a tantervi reformot. A digitális oktatás bevezetése már bizonyította értékét ebben a válságban; a digitális oktatási és képzési infrastruktúra és anyagok, valamint a tanárok, tanulók és felnőttek digitális készségei terén további fejlesztések szükségesek.

(21) Horvátországnak támogatnia kell a hitelek és egyéb finanszírozások – beleértve a nem banki finanszírozást is – folyamatos áramlását a válság által negatívan érintett életképes hitelfelvevők számára. Horvátország számos ösztönző és támogatási programot fogadott el a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. A válság leküzdése és a helyreállításhoz vezető út elegyengetése érdekében folytatni kell az erőfeszítéseket a kölcsönök és garanciák – különösen állami garanciák – révén történő gyors és folyamatos likviditási támogatás nyújtására a vállalkozások részére, különös tekintettel a kkv-kra. A horvát vállalkozások nagy mértékben támaszkodnak a bankhitelekre és a likvid eszközökre finanszírozási szükségleteik kielégítéséhez. A bankrendszert garanciákkal kell támogatni annak érdekében, hogy nyitott legyen új kkv-finanszírozásra, és javítsa a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést. Ezen intézkedések kidolgozása és végrehajtása során figyelembe kell venni a bankszektor ellenálló képességét. Az adók és a társadalombiztosítási járulékok halasztott megfizetésének, illetve a megfizetésük alóli mentességének lehetővé tétele szintén hozzájárult a vállalkozások likviditásának javításához.

(22) Újabb erőfeszítésekre került sor az adminisztratív terhek és a szabályozási korlátozások csökkentése érdekében. A vállalkozások működését azonban általában véve továbbra is hátráltatják a még mindig magas szabályozási és adminisztratív terhek, például az engedélyek, a jelentéstételi követelmények és az adózási eljárások tekintetében. Az adminisztratív és pénzügyi terhek azonosítása az érdekelt felekkel folytatott konzultációk és egy erre a célra létrehozott weboldal révén jól halad, és sor kerül olyan intézkedések bevezetésére, amelyek a legnagyobb terhet jelentő kötelezettségek csökkentésére irányulnak. Rendkívül fontos az is, hogy a szabályozási keret és a kapcsolódó adminisztratív eljárások egyszerűsítése révén biztosított legyen a szakmákhoz való zökkenőmentes hozzáférés és azok gyakorlása, főként a kkv-k, valamint a mikrovállalkozások – köztük az önállóan dolgozók – számára. Sor került az adó jellegű járulékok felülvizsgálatára, és a kormány 2020 májusában elfogadta az első cselekvési tervet.

(23) A gazdaság helyreállításának elősegítése érdekében fontos lesz a kiforrott közberuházási projektek előreütemezése és a magánberuházások ösztönzése, többek között kapcsolódó reformok révén. Horvátországnak elő kell mozdítania a növekedést serkentő ágazatokba történő beruházásokat, hozzájárulva a zöld és digitális átálláshoz. A modern és szilárd digitális infrastruktúra kulcsfontosságú a közigazgatás és a vállalkozások digitális átalakulásához. A digitális átállással összefüggésben nélkülözhetetlenek a nagyon nagy kapacitású hálózatokba – többek között az 5G hálózatba – történő beruházások. A beruházásoknak támogatniuk kell a Horvátország nemzeti energia- és klímatervében felvázolt dekarbonizációs és energetikai átállási célkitűzéseket. Horvátországnak különösen jó lehetőségei vannak arra, hogy beruházzon a fenntartható városi és vasúti közlekedésbe, az energiahatékonyságba, a megújuló energiaforrásokba és a környezetvédelmi infrastruktúrába. Emellett a víz- és hulladékgazdálkodás tekintetében Horvátország jelentős mértékben elmarad az uniós

átlagtól, és beruházásokra van szükség az ország gazdasági fejlődésének fenntartásához. A Méltányos Átállást Támogató Alap 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó programozása elősegítheti Horvátországban a klímasemleges gazdaságra való átállás jelentette egyes kihívások kezelését, különösen az országjelentés D. mellékletében ismertetett területeken. Így Horvátország a lehető legjobban kihasználhatná ezt az alapot.

(24) A közigazgatás hatékonysága Horvátországban az uniós átlag alatt marad. A szakpolitikák és projektek kialakítására és végrehajtására irányuló kapacitás szűkössége akadályozza a hatékonyságot és a gyorsaságot, amint az a válság alatt nyilvánvalóvá vált a strukturális és beruházási alapok végrehajtása során, ami Horvátország számára fontos lehetőséget jelent a válság következményeinek enyhítésére és a gazdaság helyreállításának támogatására. Az új stratégiai tervezési rendszer és a bejelentett nemzeti fejlesztési stratégia végrehajtása nem halad előre. Továbbá nagy fokú a közigazgatás területi széttagoltsága, és helyi szinten nincsenek egyensúlyban a felelősségi körök és az erőforrások. Ez hozzájárul az országszerte nyújtott közszolgáltatások egyenetlen minőségéhez, és növeli az adminisztratív költségeket.

(25) A polgári és kereskedelmi bíróságok jelentős ügyhátraléka és hosszadalmas eljárásai továbbra is hatással vannak az üzleti környezetre és a fizetésképtelenségi helyzetek hatékony megoldására, míg a büntető igazságszolgáltatás minőségét és hatékonyságát érintő kihívások akadályozzák a gazdasági és pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelmet. Előrelépés történt a legrégebbi függőben lévő bírósági ügyek lezárása és a bíróságokon az elektronikus kommunikáció használata terén, de még van mit javítani.

(26) Miközben a jelenlegi ajánlások a világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak kezelésére és a gazdaság helyreállításának elősegítésére összpontosítanak, a Tanács által 2019. július 9-én elfogadott 2019. évi országspecifikus ajánlások olyan reformokra is kitértek, amelyek elengedhetetlenek a közép- és hosszú távú strukturális kihívások kezeléséhez. Az említett ajánlások továbbra is helytállóak, és a következő évi európai szemeszter éves ciklusa során folytatódik nyomon követésük. Ez a beruházásokkal kapcsolatos gazdaságpolitikákkal összefüggő ajánlásokra is vonatkozik. Ez utóbbi ajánlásokat figyelembe kell venni a kohéziós politikai finanszírozás 2020 utáni stratégiai programozása során, beleértve a jelenlegi válsághoz kapcsolódó enyhítő intézkedéseket és exitstratégiákat.

(27) Horvátország pénzügyi szektora tőkeerős és nyereséges, míg a bankszektor eszközminősége az elmúlt néhány évben javult. A pénzügyi intézményeknek azonban valószínűleg bizonyos mértékű nyomással kell szembenézniük, mivel ki vannak téve a koronavírus-járvány által leginkább veszélyeztetett ágazatoknak. Intézkedéseket vezettek be annak érdekében, hogy enyhítsék a járvány megfékezésére irányuló intézkedések vállalkozásokra gyakorolt negatív hatását. Alapvető fontosságú, hogy ezek az intézkedések ideiglenesek legyenek, szorosan kapcsolódjanak a járványhoz, és megfelelő segítséget nyújtsanak a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalkozások életképességének helyreállításához. Ez a megközelítés támogatni fogja a vállalkozásokat anélkül, hogy aláásná a Horvátország által a pénzügyi szektor stabilitásának javítása terén elért eredményeket.

(28) A gazdasági helyreállítás biztosításához, valamint a pénzeszközök és források hatékony, elszámoltatható és átlátható allokációjának és elosztásának az eléréséhez kulcsfontosságú a korrupció megelőzésére és szankcionálására szolgáló keret megerősítésére irányuló erőfeszítések folytatása a Covid19-válságot követően. Több

cselekvési terv részleges végrehajtása ellenére a korrupciós és az összeférhetetlenségi problémák továbbra is széles körben jelen vannak a vállalkozásoknál. A közpénzek átlátható és hatékony felhasználásának biztosítása érdekében további erőfeszítésekre van szükség a korrupció megelőzésére és szankcionálására szolgáló keret megerősítése érdekében. Hatékonyabb eszközökre van szükség a korrupció megelőzésére és szankcionálására, különösen helyi szinten. Továbbra is szükség van a helyi tisztviselőkre és az állami tulajdonú helyi társaságok élére kinevezettekre vonatkozó felügyeleti mechanizmusok megerősítésére, valamint annak biztosítására, hogy az összeférhetetlenséggel foglalkozó bizottság betölthesse alapvető megelőző szerepét. Az átláthatóság növelését célzó kezdeményezések – például a bírák és ügyészek vagyonnyilatkozatának közzététele – várhatóan 2020-ban indulnak el.

(29) Az európai szemeszter szolgál keretként a folyamatos gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációhoz az Unióban, amely hozzájárulhat a fenntartható gazdasághoz. A tagállamok 2020. évi nemzeti reformprogramjukban számba vették az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak végrehajtása terén elért eredményeket. Az alábbi ajánlások teljes körű végrehajtásának biztosításával Horvátország hozzá fog járulni a fenntartható fejlődési célok megvalósítása terén elért előrelépéshez, valamint az unióbeli versenyképes fenntarthatóságra irányuló közös erőfeszítésekhez.

(30) A 2020. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte Horvátország gazdaságpolitikáját, és az elemzést közzétette a 2020. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2020. évi konvergenciaprogramot és a 2020. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Horvátországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Horvátország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája vonatkozásában képviselt jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintettel arra az igényre, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.

(31) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2020. évi konvergenciaprogramot, és véleményét[8] különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(32) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2020. évi nemzeti reformprogramot és a 2020. évi konvergenciaprogramot. A jelen ajánlások figyelembe veszik a világjárvány elleni küzdelem kapcsán felmerülő szükségleteket és előmozdítják a gazdaság helyreállítását, ami az első szükséges lépés ahhoz, hogy lehetővé váljon az egyensúlyhiány kiigazítása. A Bizottság által az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke alapján azonosított makrogazdasági egyensúlyhiányra közvetlenül irányuló ajánlásokat az 1., 2., 3. és 4. ajánlások tükrözik,

AJÁNLJA, hogy Horvátország 2020-ban és 2021-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban hozzon meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság fenntartása és az elkövetkező helyreállítás támogatása érdekében. Amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik, folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció megvalósítására és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, a beruházások fokozása mellett. Fokozza az egészségügyi

[8] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

rendszer ellenálló képességét. Mozdítsa elő az egészségügyi dolgozók és létesítmények kiegyensúlyozott földrajzi eloszlását, a közigazgatás valamennyi szintje közötti szorosabb együttműködést és az e-egészségüggyel kapcsolatos beruházásokat.

2. Erősítse meg a munkaerőpiaci intézkedéseket és intézményeket, valamint javítsa a munkanélküli ellátások és a minimumjövedelmi rendszerek megfelelőségét. Javítsa a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Mozdítsa elő a készségek elsajátítását.

3. Tartsa fenn a kis- és középvállalkozások és az önfoglalkoztatók számára likviditást biztosító intézkedéseket. Csökkentse az adójellegű járulékokat és a termék- és szolgáltatáspiaci szabályozásra vonatkozó korlátozásokat. Ütemezze előre a kiforrott közberuházási projekteket és mozdítsa elő a magánberuházásokat a gazdaság helyreállításának elősegítése érdekében. Helyezze a beruházások középpontjába a zöld és digitális átállást, mindenekelőtt a környezetvédelmi infrastruktúrát, a fenntartható városi és vasúti közlekedést, a tiszta és hatékony energiatermelést és -felhasználást, valamint a nagysebességű széles sávú rendszert.

4. Erősítse meg a központi és helyi szintű állami projektek és szakpolitikák kialakítására és végrehajtására vonatkozó közigazgatási kapacitást és hatékonyságot. Javítsa az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságát.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök